

Tutu é kuvi ūun e táxnūu San Pablu iña ñá ñuú Tesalonica

Taxnūu Pablu tútú iña ña kuínti'xe i Xuva kō, ña ntoo ñuú Tesalonica

1 Xu'u é Pablú u, ni Silvanu, ni Timóteú ne, taxnūu ntí tutú sa'a iña ña kuínti'xe i Xuva ko ni I'xā ñá Jesucristu, ñá ntoo ñuú Tesalonica. Xuva ko na nāxnuu viko ña nto. Na tā'xi ña é vā'á koo kuntōo nto.

Nté ó ntákuinti'xe ña ñuú Tesalonica

2 Nii kuē'en tsí ntuvi ntánakue'e ntí sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iña ntó ne, ntáká'an ntí ni Xuva ko kuēnta iña nto vata da ntáká'an ntā'ví ntí. **3** Dā ntáká'an ntí ni Xuva kō ne, ntánaka'ān ntí nté ó ntáde tsiñu nto tsí ntákuinti'xe nto. Ntánaka'ān ntí tsi dóo ntii ntáde tsiñu nto tsí ntákuinima ntó Tó'o ko Jesucristu. Kaníñ nima ntó ntantétu nto ña, tsí ini nto tsí nainu xtúku ña. **4** Ini ntí tsí nakaxnúu Xuva ko ntō tsi dóo ntio ña nto. **5** Ná te da mii é kā'án ntí tú'ún va'á san ni ntō, ntá tsi é dé tsiñu ni'i Espíritu Sántu tú'ún san é vií ñá uun nuu i é kā'nu nima ntó vata koo é kütuni ntaá nto é nuu é ntaā i. Ini ntó nte o dé ntí kuenta iña nto da intóo ntí ni ntō.

6 Édé nto vatā o dé ntí, vatā o dé Xuva kō. Tā'xi Espíritu Sántu dodíni iña nto é kini nto tú'ún sa'á, kuān te dóo ntóo nto kuenta iña i. **7** Un ntíi ntíi ña kuínti'xe i, ña ntoo ñuú Macedonia ni ñuú Acayá ne, ini ña nté koo vií ña da ntaíni ña nté o de nto. **8** Un ntíi ntíi ña ñuú i sán ne, ini ña tsi dóo ntákuinti'xe nto Xuva kō, tsí ña te da mii ñuú Macedonia ni ñuú Acaya ntáka'an ntódo nto tú'un Xuva kō. Ná kantio é kā'án ka ntí nuu i sá'á, **9** tsi ntáká'an mii ñā'a san e dóo vá'á o dé no ní ntí dā xeé ntí mí ntoo nto. Ntáká'an ña nté o tsóo mii nto santu e ntúvá'a nāa íña nto vata koo é kuntíkin ntó Xuva kō né, éni ntú'u nto ntáde tsiñu nto iña Xuva ntí'xe kō, ña kantíto. **10** Ini ñá tsi ntantétu nto dā nainu xtúku I'xá ña nte e dukún kān, divi ñā é nantóto Xuva ko ña dá xi'i ñá, divi Jésuu, ña nakáku kō é ña ní'i kō é ntóo ko iña kuétsi ko tē xe'é Xuva kō é ntóo ña ntoo ñuxiví sa.

Tsiñu é édé Pablu ñuú Tesalonica

2 Ini mii nto, ta'an, tsí ña te é ntaā i é ñe'é ntí mí ntoo nto.
2 Ini ntó tsi dóo ntóo ntí ñuú Filipu. Doo dé xeni ña'a ní ntí ikān. Kuān

te ntó'ō ntí ne, ntá tsi tá'xi Xuva kō é ña ni u'ví ntí é kā'án ntí ni ntó tú'ün va'á san iña ñá, kuān té ña ni ntio kué'en tsi ña ñuu nto san. ³Ñá te tū'ún vete e ntáka'án ntí ni ntó, ñá te tū'un é kini kaa. Ñá tē ntaáeni nta'ví ntí nto, tsí nuu é ntaá i é kaka'án ntí ni ntó. ⁴Tsí Xuva kō ntio ña é kā'án ntí tú'ün va'á iña ñá ne, divi tsi tú'ün e ntáka'án ntí ni ntó di. Ñá ntáde ntí kuenta te xkúntee iní ña'a ne, o tē ñá xkúntee iní ña, ntá tsi kade ntí é ntio Xuva kō, tsí kaito nteé ña nima ko nte ntáa. ⁵Ini ntó tsi nté uun ito ña ni kā'án ntí tú'ün e dóo vidin ka'an é kāni nta'ví ntí nto. Ntē ña ni kā'án ntí vata koo é kukuika nti. Xuva ko iní ña. ⁶Ntē ña ni ntíó ntí é kā'án ñá'a te dóo ka'nu ña'a ntí, kuān te divi ntó o kuān te tuku ñá'a, kuān te kuvi ka'an ntí'xe ña tsí ka'nu ña'a ntí, tsí Cristu táxnüu ña ntí. ⁷Dóo vítá iní ntí dá intóo ntí ni ntó, tsí divi ntó e dóo ntio ntí nto. Íde ntí vata tsí ó de di'i i'xá san ni i'xá ñá e dóo meni ña i. ⁸Ñá te da mii tū'ún va'á iña Xuva ko é ncho ta'xi ntí é kütuni nto, tsí un tsi nte ntívi iña mií ntí é ncho ta'xi ntí kuenta iña nto, tsi dóo ntio ntí nto. ⁹Ntánaka'án nto, tā'an, nté ò dé tsiñu ntí, nté ò ntó'o ntí. Nté ntívi nté nñíu dé tsiñu ntí, tsí ña ni ntíó ntí é natéñu nuu ntí nto nii dukuān ntáka'án ntí ni ntó tú'ün va'á san iña Xuva ko.

¹⁰Ntó'ó ne, kuvi ntada ntaa ntó ni Xuva kō tsi nté uun nuu i é kini kaa ña ni idé ntí ni ntó, divi ntó e ntákuinti'xe nto Xuva kō. Ntē ña tuví nee nuu i é tsí'i kuétsi nto ntí. ¹¹Ini ntó nte o dé ntí ni ntó. Tsí vatā ó de uva i'xá san ni i'xá ñá ne, kuān

o tá'xi ntí nto itsi. Naká'nu ntí iní nto, é un é un nto. Ká'án ntí ni ntó ¹²tsí vá'a koo vií nto vatā o é ntio Xuva kō, tsi kána Xuva ko ntó é kuntōo nto nta'a ña, é ní'i nto e dóo va'á iña ña.

¹³Dukuān ne, kanakué'e ntí sintiá'vi nta'a Xuva ko ûten uten, tsí da téku nto tú'un Xuva kō e ntáka'án ntódo ntí ne, kuínti'xe nto tsí ña te tú'ün e ntáka'án ñá'a, tsí divi ntí'xe tú'un Xuva kō né, divi tsi tū'un é kade tsiñu nima ntó, divi ntó e ntákuinti'xe nto Xuva kō. ¹⁴Tsí divi nto, tā'an, e ntánto'o nto vatā ó ntánto'o ña ñuu Judea, ña kuínti'xe i Jesucristu. Tsí kuān ó ntánanto'o ña ñuu nto nto vatā o dé ña Israee ni ñá ñuu ña, ña kuínti'xe i Tó'o ko Jésuu. ¹⁵Ña Israee ñá tsikán ne, éní ña Tó'o ko Jésuu ni ñá ntáka'án náa Xuva ko. Nakúnu ñá ntí di. Ñá ntáde ña é ntio Xuva kō; da mii kué'en tsi e ntánāa níu ña ni ûn ntíi ntíi ña'a. ¹⁶Ñá ntí ña é kā'án ntí ni ña tuku ñuu vata koo é nakáku ña di. Dií dií ka kue'e kuétsi ña kuénta iña níu i sá'a. Ntá tsi ni'i ña é ntí'o ña nta'a Xuva kō, tsi dóo kudiin Xuva ko é kuān ó de ña.

Ncho ki'in xtúku Pablu ñuu Tesalonica

¹⁷É kütítín ntuví e tsóo mií ntí nto, ta'an, ntá tsi dóo ntánaka'án ntí nto. Dóo ntio ntí kiní xtuku ntí nto. Ncho kíkoto ní'ni ntí nto. ¹⁸Xu'u é Pablú u ne, ki'in itó nchó ki'ín u, ntá tsi edí nuu tó'ó e ña vá'á san itsi é ki'ín ntí. ¹⁹¿Nee iná ntí é ntantétu ntí ve? ¿Nee iná ntí é nákunuu díní nimá ntí? ¿Neé ntí doméni é vá'á ni'i ntí? Ntó'o kúvi

nto iñá ntí é kuntoo dadíi o nta'a
Tó'o ko Jésuu te naínu ña.²⁰ Tsí diví
ntō e dóo ka'nu kuiní ntí kuenta iñá
nto. Dóo diní ntí kuenta iñá nto.

3 Dukuān né, dā ña ni kutíi ká
ntí ne, dē kuení ntí te vā'a
o te kuntoo mií ntí ñuu Atená ne,
² taxnūu ntí ta'an ko Timōteu e
kíkoto ní'ni ña nto. Tsí diví ña ne,
kade tsíñu dadíi ntí ni ña iñá Xuva
ko dá kák'a'an ntódo ntí tú'un va'a
é nakáku Cristu ko. Diví ña nañé'e
ñá nto é nakií nima nto é nií kue'é'n
ini nto kuintí'xe nto Xuva kō, ³vata
koo é nté uun nto ña nativi iní
nto é kuíntí'xe nto da xe é kuān
ó ntánt'o nto. Tsí ini nto tsí da
mií é kuan koo ntó'o kō. ⁴Iní nto
tsí dá ntoo ntí ni ntō ne, nták'a'an
ntí ni ntō tsí kuan koo ntó'o kō tsí
ntákuintí'xe ko Jésuu. É iní nto tsí
kuān o kúvi ntí'xe. ⁵Dukuān né, dā
ñá ni kutíi ká u ne, taxnūu ú ña
vata koo é kutuní ko te ntákuintí'xe
dukuan ntō, o tē da ntántikin ntó
tó'o e ña vá'a san é nañé'e nto tuku
nuu i, tsí tē ña'a ne, é ntaa i é de
tsíñu ntí. ⁶Ntá tsí dā náxee xtúku
Timoteu é ñe'e ñá mí ntoo ntó ne,
dóo vá'a tú'un ní'i ña da náxee ña.
Kaka'an ñá tsí ntákuintí'xe dukuan
nto Xuva kō ne, ntákuintima tá'an
nto di. Kaka'an ñá tsí nguentúvi
ntánaka'an ntō ntí, e dóo ntio nto
ntí, e dóo ntio nto é nákiní ta'an
o vatā ó ntio ntí di. ⁷Dukuān né,
ta'an, kuān te dóo titín nuu i taan
núu ntí, ntá tsí dóo ka'nu kuiní ntí
tsí ntákuintí'xe dukuan nto Xuva
kō. ⁸Dá téku ntí tsí ntoo ntii nto ni
Xuva kō né, vata te ntuvi xée é nií
ntí. ⁹Ná iní nto nté kaa síntiá've é
nakué'e ntí nta'a Xuva ko kuénta

iñá nto, tsí ñá tē nté kaa diní ntoo
ntí nuu Xuva ko kuénta iñá nto.

¹⁰Níí kué'en iní ntí nták'a'an ntâ'ví
ntí nté ntúvi nté níñu te ta'xi Xuva
kō é nákiní xtuku ntí nto vata koo é
nakuá'a ká ntí nto née é kákunaá ka
é kuintí'xe vá'a nto Xuva kō.

¹¹Ntio ntí é ta'xi mii Xuva ko ní
Tó'o ko Jésuu itsi vata koo é kúvi
naxee túku ntí mí ntoo nto. ¹²Na
ta'xi Xuva kō é dií dií ka kuinima
ntó ta'an nto, ni ûn ntíí ntíí ña'a,
vatā ó kuinimá ntí nto, ¹³vata koo é
na náku'ún ka'xi nto, vata koo é ña
koo nté uun nuu i é kuéntsí nto nta'a
Xuva ko tē nainu Tó'o ko Jésuu ni
ún ntíí ntíí ña'a, ña ntáduku ntée
ñá. Kuan koo na kō.

Nté koo vii o é ntio Xuva kō

4 Vi'a ve ne, ta'xi ntí nto itsi sá'a,
tā'an. Kákān ntí nto kuenta
iñá Tó'o ko Jésuu é vií ntó vatā o
nañé'e ntí nto nté koo vii nto é ntio
Xuva kō. Kuān o ntáde ntí'xe nto,
ntá tsí dií dií ka vií nto ve.

²Tsí ini nto tú'un é tá'xi ntí nto
vatā o táxnūu Tó'o ko Jésuu. ³Tsí
ntio Xuva kō é vií ntó da mii kué'en
tsí é vā'a. Ná ntio ña é vií nto é kini
kaa ni ñadíí san. ⁴Kutú've nto, é un
é un nto, nté koo vií nto ni ñadíí
míí ntō vata koo é vii nto é ntio
Xuva kō, vata koo é na kuiko ñu'u
ñá'a san nto. ⁵Ná ku dē kuení nto
é kini kaa ni tuku ñadíí san, vatā
o ntáde tuku ña'a, ña e ñá iní Xúva
kō. ⁶Kuenta iñá i sá'a ne, ña vá'a o
te kaní nta'ví ta'an o. Tsí Xuva ko
kué'é ña é ntó'o un ntíí ntíí ña'a, ña
iō kuetsí i san, vata ò ka'án ntí ni
ntō. ⁷Tsí ña te ni kana Xuva ko kō
é vii o é kini kaa, tsí é vii o é vā'a.

⁸Xoo é ña káde i kuuenta tú'ún sa'á ne, ña te tū'ún ña'a kanakuita ña, tsi tú'un mii Xuva kō, ña kata'xi Espíritū Sántū é kunū ña nima ko.

⁹Ná kantio nto é kā'án ka ú ni nto kuënta iña i é kuinima tá'an kō, tsí mii Xuva ko kanakuā'a ña nto é kuinima ntó ta'an nto. ¹⁰Tsí divi ntō ne, ntákuinima ntí'xe nto un ntíi ntí' ta'an nto, ña kuínti'xe i, ña ntoo ñuu' Macedonia. Sá'a tsí é kā'án ntí ni nto: Tē dií dií ka kuinima tá'an nto. ¹¹Koó ntii ntō é diin diin tsi kuntōo nto. Vií nto kuuenta iña mii nto. Nta'a mii nto kada tsiñu ni'i nto, vatā ó kaka'án ntí ni ntō, ¹²vata koo e dóo va'á koo ka'án ñá'a san iña nto, ña é vāta kuinti'xe i san, vata koo é ña te neé taan núu nto.

Tē naínu xtúku Tó'o kō

¹³Ntá tsi ntio ntí é kütuni nto nté koo kuvi ña é xi'í san, vata koo é ña kunta'xa iní nto vatā ó de ña'a, ña é ña tuví nee kantétu. ¹⁴Tsí ntákuinti'xe kō tsí xi'í Jésuú ne, da ntoto xtuku ña ne, kuan tsí koo nainu ni'i Xuva ko ña xi'í san di, ña e kuínti'xe i ña.

¹⁵Ta'xi Xuva kō é kā'án ntí sá'a ni ntō: Tsí divi ó é ntántoo ká o ñúxiví sa da nté nainu xtúku Tó'o kō ne, ña te xó'ó é di'na o kíni o ña, tsí di'na ña xi'í san. ¹⁶Tsí mií Tó'o kō nainu ñá ñuu' a é nakana ña kō. Un ntii tsi kā'án ánje, ña odo nüú iña Xuva kó ne, kueku trunpeta Xuva ko te e xée úra i é ntaa o ni ñá. Kidáá ne, ña kuínti'xe i, ña xi'í san ne, di'na ña ntoto ña ne, ¹⁷xo'ó é ntántoo ká o ñúxiví sa ne, kí'in dadíi o ni ña mē'ñú vikó san ne, ikan nani'i ta'an ko Xuva kō e

dukún kān. Kidáá né, kuntoo dadíi o ni ña ntii dañu ntüvi. ¹⁸Dukuān ne, ká'án nto ni tā'an nto tú'ún sa'á, naka'nu nto iní ta'an nto xé un xé un nto.

5 Ntá tsi ñá kantio é kā'án ntí ni ntó neé urá o née ntüvi te nainu Tó'o kō, ²tsí ini nto tsí dā xeé ntüvi é naínu xtúku ña ne, da née iní kó nainu ña, vata kaa ña du'u, ña vé'xi niñú a. ³Ura tsí i da ntáka'an ñá'a e dóo vá'á o ntoo ña, diin diin tsi iñi ne, ntá tsi da née iní ñá kuvi dóxo, vatā ó kuvi ñadí'í san dá kaiñi ntu'u kaexnúu i'xí ña é kāku i'xá ña. Ña kúvi nakákú ka ña kúñu ñá. ⁴Ntá tsi divi nto, tā'an, é iní ntó nuu i sá'a ne, ña ntaíka nto mí'i é née vata koo é ña da née iní ntó té xee ntüvi tsíkan, vatā é ki'xi ña du'u té xee. ⁵Ntó'o ne, vata ntáa ñuu' é kaxí'í nuu ntüvi á ntáa nto; tsí xo'ó ne, ñá kadüku ntée ó mí'i é née; ñá kadüku ntée o nüu i é kākuvi niñú a. ⁶Dukuān ne, ñá kū xkukídí naá o vatā o ntáde tuku ña'a, ña é dotó tsi ntáde, ntá tsi ku'un ku'un tsi iní ko kuntoo ó. Na kadā kuení va'á ko nté koo vii o. ⁷Ña ntákidi ne, niñú a ntákidi ña. Ña ntáde ki'ví ne, niñú a ntáde ki'ví ñá. ⁸Ntá tsi xo'ó é ntoo ó mí kaxí'í nuu ne, na kadā kuení va'á ko nté koo vii o. Vatā ó kanada'án sntadun kúñu ñá é kaínúu káa xkintika ñá né, kuan koo nada'an ó nima ko é kuinti'xe ko Xuva kō ne, kuinima ko ña. Vatā ó kanada'án sntadún san díki ña é kainuu ña ñíi ka'xi né, kuan koo nada'an o díki ko é kuntetu o ntüvi é nakákú Xuva ko kō. ⁹Tsi ñá ni nākaxnúu Xuva ko kō vata koo é ta'xi ña kō é ntó'o ko, tsí

vata koo é nakakū ñá ko ntā'a Tó'o ko Jesúcristu. ¹⁰Dívi ñá ne, xí'i ña kuénta iñá kó vata koo é kuntoo dadíi o ni ña, kuān té kantítō ká o ne, o kuān té e xí'i o tē naínu ña. ¹¹Dukuān ne, ká'án ká nto ni tā'an ntó te kií nima ña. Tsi'i ntii nto ña na kuínti'xe ñá vatā o ntáde ntii'xe nto.

Itsi e xé'e Pablu iñá ña kuínti'xe i

¹²Ká'án ntí ni nto, tā'an, tsí kuiko ñu'u nto ñā'a, ña ntáde tsiñu ni'i nto kuénta iñá Xuva ko, ña ntadē kû've iñá nto kuenta iñá Xuva ko, ña ntáta'xi nto ítsi. ¹³Dií dií ka kuiko ñu'u nto ñā; kuinima ntó ña kuenta iñá tsiñu e ntáde ña.

¹⁴Ká'án ntí ni nto, tā'án, te kāda tíi nto ní ña dóo du'xen i é kāda tsiñu ne, nāxnuu ka'nu nto iní ña e dóo ixó i san. Tsi'i ntii nto ñā e dóo vitá o ini i. Ka'nu vií nto nima ntó ni ûn ntii ntii' ña'a.

¹⁵Ñá ku dē xení nto ni ña'a te kadé xení ña ni ntō. Nantuco nto da nēé ka nuu i é vā'a é vií ntó ni tā'an ntó, ni ûn ntii ntii' ña nguii sán di.

¹⁶Nguentúvi kuntoo díni nto. ¹⁷Ñá ku kúnáa ini nto é kā'án ntâ'ví nto.

¹⁸Nakué'e nto sintiá'vi nta'a Xuva

ko iñá un ntii ntii' nuu i, tsí sá'a ntio Xuva kō é vií nto tsí ntákuinti'xe nto Cristu.

¹⁹Ñá ku é'nté nuu nto tsiñu é kāde Espíritu Sántu. ²⁰Ñá kā'an ntó te ña vá'a o é kāka'an ñá'a tē xoó kaka'an í naa Xuva ko. ²¹Koto nteé va'a ntó un ntii' é kāka'an ñá, nēe é vā'a, nēe é ña vá'a ne, kuntíkin nto é vā'a san. ²²Tsoo mii ntō é un ntii' ñuu i é kīni kaa san ve.

²³Xuva kō, ña kata'xi é kuntoo vá'a ó né, na ntavá'a ña nima nto. Na vii ñá kuenta kúñu nto, kaníi é tduíñia nto. Kidáā ne, ñá kā'an Tó'o ko Jesúcristu té iō kuetsí nto tē naínu xtúku ña. ²⁴Xuva kō, ña e kána nto ne, kada ntaa ñá vatā ó kaka'an ña.

I'a nantí'í Pablu tútú san

²⁵Ka'an ntá'ví ntó iní ntí, ta'an.

²⁶Ká'án ntō ntiusi ni ún ntii ntii' ña kuínti'xe i, ña ntoo ikān.

²⁷Ká'án ntí ni ntō tsí ntio Xuva kō é nakuá'a nto tú'ûn sa'á ni ûn ntii ntii' ña kuínti'xe i.

²⁸Na kúnuu mé'ñu kúnuu dava Tó'o ko Jesúcristu nto. Sá'a tsí é kā'án ntí ni ntō.